

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

DAVACILAR

: 1- ARİF ALİ CANGI 2- RECEP HİSAR

3- EGE ÇEVRE VE KÜLTÜR PLATFORMU DERNEĞİ
4- FIRAT KORKMAZ 5- ORHAN BAHADIR DOĞUTÜRK
6- BERRİN ESİN KAYA

VEKİLİ

: AV. ARİF ALİ CANGI
858 Sok. No:9/705Paykoç İşhanı K:7/705 Konak/İZMİR
7- TMMOB ZİRAT MÜHENDİSLERİ ODASI

VEKİLİ

: AV. ZÜHAL SİRKEÇİOĞLU DÖNMEZ
Bestekar Sk. No: 49/5 K.Dere Çankaya/ANKARA
8- KIYI EGE BELEDİYELER BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI
9- İZMİR BAROSU BAŞKANLIĞI

VEKİLİ

: AV. HÜSEYİN ENİS DİNÇEROĞLU
Cumhuriyet Bul No:38 K:2/205/206 Konak/İZMİR
10- EKOLOJİ KOLLEKTİFİ DERNEĞİ

VEKİLLERİ

: AV. HÜLYA YILDIRIM
Farabi Sok. No:24/16Çankaya/ANKARA
AV. HATİCE HANDE ATAY
1452 Sk. (Can Yücel Sk.) No:19 K:6 D:24 Konak/İZMİR

VEKİLİ

: AV. EMRE BATURAY ALTINOK
Büyükelçi Cad. No:18/7 Kavaklıdere Çankaya/ANKARA
12- TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

VEKİLİ

: AV. MAHMUT FEVZİ ÖZLÜER
Üsküp Cad.Çevre Sok. Tekdal Apt. 6-B No:12Çankaya/ANKARA
13- FOÇA BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLLERİ

: AV. HÜSEYİN ENİS DİNÇEROĞLU- AV. MUSTAFA ÇAĞRI YILMAZ
Cumhuriyet Bul No:38 K:2/205/206 Konak/İZMİR
14- TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI

VEKİLİ

: AV. KORAY CENGİZ
Mustafa Kemal Mh. 2120. Cd. No:6/4 Söğütözü Çankaya/ANKARA

DAVALI

: ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Çankaya/ANKARA

VEKİLİ

: HUKUK MÜŞAVİRİ BAYRAM KESKİN - Aynı Yerde

MÜDAHİLLER

(DAVALI YANINDA)

: 1- İZDEMİR ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.

VEKİLİ

: AV. ZİHNİ OZAN AKIN
Şair Eşref Bulv. No:23/5 Çankaya/İZMİR
2- ÇINAR MÜHENDİSLİK MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Huzur Mah. 1066 Cad. 1139 Sk. Çınar Apt. No:6/3 Çankaya/ANKARA

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

DAVANIN ÖZETİ : İzmir İli, Aliağa İlçesi, Horozgediği Köyü, Nemrut Caddesi Mevkiindeki İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan İzdemir Enerji Santralı-II (350MWe) İkinci Ünite İlavesi (350MWe/885 MWt) projesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 19.02.2016 tarih ve 4114 sayılı işlemiyle verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararının; dava konusu işlemin iptalinde menfaatlerinin ve dava açma ehliyetlerinin bulunduğu, enerji yatırımları ve özellikle de Aliağa bölgesine yapılan enerji yatırımlarının, bölgedeki diğer sanayi tesisleriyle birlikte planlanmadığı, planlı gelişmeye yönelik genel ülke stratejisinin önüne geçtiği ve plan ölçeğinde değil parsel ölçeğinde enerji üretim süreci doğduğu, ülkemizde bugün enerji arzı açığı olmadığı, fakat enerjinin demokratik ve plansız üretiminden dolayı enerji krizi bulunduğu, bu krizin ithal kömüre dayalı, fosil yakıt ağırlıklı tesislere ağırlık verilerek çözülemeyeceği, enerjinin planlanmamasının bilinçli bir tercih olduğu ve ülkemizde ithal kömüre dayalı enerji izninin yaşadığımız enerji krizinin sebebi haline geldiği, enerjide planlı dönem boyunca geliştirilen stratejilerin 1985 yılından sonra enerjide yaşanan özelleştirmelerle ortadan kalkmaya başladığı, enerjiyle ve özellikle de termik santrallerle ilgili ÇED olumlu kararlarının hukuki denetime tabi tutulmasının amacının yurttaşların yargısal yolla karar alma süreçlerine katılımını sağlamak olduğu ve bu karar alma sürecine katılımın bir yandan doğa varlıklarının korunmasını amaç ettiği, ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) COP21 (21. Taraflar Toplantısı) sonucunda 197 ülke tarafından kabul edilen Paris Anlaşması kapsamında iklim değişikliğine yönelik Türkiye'nin de iklim politikasından kaynaklı yükümlülüklerinin doğduğu, BMİDÇS iklim rejiminde Türkiye'nin, iklim finansmanından yararlanmak için planlı ve sistematik biçimde yenilenebilir enerji yatırımları yapmak zorunluluğuyla karşı karşıya olduğu, kömürden enerji üretme devrinin bittiğinin en önemli göstergesi dünyanın en fazla seragazı salan ülkesi olan Çin'de kömür tüketiminin zirve yapıp azalmaya başlamış olması ve COP21 Paris Anlaşması sonrası çok uluslu kömür şirketlerinin hızla değer kaybetmesi olduğu, ithal kömüre dayalı termik santral kurulması düşünülen alanın kirletici etkenler bakımından kapasitesini aşmış durumda olduğu, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nce 2009 yılında onaylanan İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı Revizyonu 1/25.000 ölçekli Plan Açıklama Raporu'nda bulunan "Temiz Hava Planı" raporuna referanslı haritalarda görüleceği gibi, Aliağa ve çevresinin kirletici etkenler bakımından kapasitesini aşmış durumda olduğu, çevre kirliliğinin tarım ve hayvancılık üzerindeki olumsuz etkilerinin giderek artmakta olduğu, Aliağa İlçesi'nde sanayinin yoğun olmasının tarıma olan eğilimi azaltmakta olduğu ve bölgede tarım ve hayvancılığın giderek önemini yitirdiği, 26 Ocak 2015 tarih ve 2014/1067 YD İtiraz numaralı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararında; ".....söz konusu alanda kül ve cüruf depolama alanı belirlenmesine yönelik dava konusu plan değişikliklerinde 3573 sayılı Kanun hükümlerine uyarlık bulunmamaktadır. Diğer taraftan, zeytinyağı fabrikası ya da küçük ölçekli tarımsal sanayi işletme niteliğinde olmayan dava konusu depolama faaliyetinin, çağın modern teknolojisine uygun ve çevre koruma amaçlı mevcut en iyi teknoloji seviyesinde olmasının anılan yasa hükümlerine aykırılığı ortadan kaldırmadığı açıktır" ifadelerine yer vererek İzmir Aliağa ve Foça İlçelerinde termik santral ve kül-cüruf depolama alanı yapılmasına yönelik olan planların yürütülmesinin durdurulmasına karar verildiği ve böylece hâlihazırda faaliyette olan Kül ve Cüruf Depolama Sahasının faaliyetinin hukuka aykırı hale geldiği, dava konusu edilen ÇED olumlu kararında termik santral alanı için gösterilen atık depolama alanının bu kararla hukuka aykırı hale geldiği, bu anlamıyla da ilgili entegre projenin atık depolama alanının mevcut planlama çalışması içinde hukuk dünyasında ortadan kalktığı, ülkemizin önemli rafineri, petrokimya, demir-çelik, kağıt, gübre, gemi söküm, akaryakıt ve gaz dolmuş, atık geri kazanım ve enerji tesislerinin yanı sıra birçok işkolunda faaliyet

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

gösteren işletmelerin Aliğa'da toplandığı, sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonların sadece bu tesislerin bacasından atmosfere verilen emisyonlar olarak değerlendirilmemesi gerektiği, bölgedeki sektörlere göre hammadde ve ürünlerin depolanması-taşınması işlemleri sırasında rüzgar etkisiyle havaya karışan tozlar, buharlaşan organik gaz ve buhar emisyonları gibi emisyonların da bölge hava kalitesini olumsuz etkilediği, ÇED olumlu kararına konu termik santral için kullanılacağı belirtilen kül depolama alanının tarım arazisi niteliğinde olduğu, tarım arazisi niteliğindeki bu alanlar için 5403 sayılı Kanun kapsamında gerekli izinlerin alınmadığı ve tarımsal vasfının değiştirilmeden kullanıldığı, ÇED olumlu kararında proje alanında "Orman Alanı" olmadığı belirtilmiştir, ancak 428, 430, 441 sayılı parsellerin bir kısmının orman, bir kısmının doğal ve ağaçlık karakteri korunacak alan, bir kısmının ise cüruf depolama alanı olduğu, orman izinlerini almadan, termik santral için depolama alanı olarak orman alanında faaliyet yürütülüyor olmasının ÇED olumlu kararını bu yönden de hukuka aykırı hale getirdiği, seçilen yerin flora ve faunasına ilişkin sahaya dayalı tespit çalışması yapılmadığı, flora ve fauna değerlerinin akademik kaynaklara dayalı olarak belirlendiği, Bern sözleşmesi kapsamında kaldığı söylenen türlerin yayılma alanı tespit edilemediği için koruma yönteminin de ortaya konulmadığı, flora faunaya yönelik saha çalışması yapılmadan ÇED olumlu kararı verilmesinin Danıştay kararları uyarınca bozma sebebi olduğu, deniz suyunun ısınacağı ve planktonların ortadan kalkacağına yönelik tespitlerin deniz yaşamının tükenmesini ortaya koyduğu, ancak buna karşı ÇED raporunda bir önlem gösterilmediği, ÇED olumlu kararına konu projenin tarıma, hayvancılığa, balıkçılığa iktisadi hayata etkileri olacağına tespit edildiği, ancak bu etkilerin neler olacağına açıkça orta konulmadığı, bir projeye elde edilmesi planlanan ekonomik faydanın başka ekonomiler üzerinde olumsuz etkisinin olduğu kabul edilirken, bu etkinin maliyeti hesaplanmadan ÇED olumlu kararının verilemeyeceği, yapılması gereken hava kalitesi ölçümleri, gürültü ölçümleri, yer altı yüzey suyu analizleri ile ilgili ölçüm ve analizlerin yapılmadığı, arkeolojik sit alanı niteliği bulunan Kyme Antik Kentiyle etkileşim içinde bulunan proje için ÇED olumlu kararı verilebilmesi için arkeolojik sit alanına dair mutlak koruma alanlarının ve etkileşim geçiş alanlarının tespitinin gerekli olduğu, bu yapılmadan verilen ÇED olumlu kararının iptalinin gerektiği, Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında Aliğa bölgesinin temiz hava planı bulunmadığı, temiz hava planı yapılmadan yeni kirleticilere izin verilmesinin bölgedeki hava kalitesinin iyileştirilmesini engelleyeceği, planlama yapılmadan yeni projelere izin verilemeyeceği, işletmede kullanılacak kömürün hangi ülkeden ve hangi ocaklardan geleceğinin belli olmadan ortaya çıkacak sera gazı emisyonunun ve hava kirliliğine yol açacak emisyon değerlerinin ortaya konulmasının mümkün olmadığı, halk sağlığı hakkında mevcut durum tespiti yapılmadığı, ileriki yıllarda insanlarda ortaya çıkacak sağlık sorunlarının bu işletmeden kaynaklanmadığının ispatının olanaksız olacağı, bu durumda da zarara uğrayanların bu işletmeye izin veren idarenin aleyhine tazminat davası açabilecekleri, kamu maliyesinin proje sahibi şirket lehine zarara uğraması sonucunu doğuracak bu duruma karşı ÇED olumlu kararında projeden etkilenen yurttaşların sağlığıyla ilgili somut verilerinin yer almasının gerektiği, sağlık taraması yapılmadan işletmeye izin verilmemesi gerektiği, kullanılacak kireç taşının niteliği ve hangi ocaktan temin edileceği, bu kireçtaşının kalitesi ve bu kalitenin sürekliliğinin açıkça belirtilmediği ve teminiyle ilgili de güvence verilmediği, santralden kaynaklı atıkların yönetimine ilişkin açıklamalar yetersiz olduğu, Anayasaya, çevre hukukuna ve planlama ilkelerine, usule, hukuka ve bilimsel gerçekler ile yargı kararlarının uyulması zorunluluğuna, kamu düzeni ve kamu yararına aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden; davanın süreaşımı yönünden reddine karar verilmesi gerektiği, esas yönünden; İZDEMİR Enerji Santrali-II İkinci Ünite İlavesi” projesi ile ilgili olarak

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Ek-3 formatına uygun olarak hazırlanan ÇED Başvuru Dosyasının 13/01/2015 tarihinde "Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED)" üzerinden sunulduğu, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özellikleri de dikkate alınarak projeye ait dosyanın, her türlü bilgi ve dokümanın incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Meteoroloji Genel Müdürlüğü), Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (Karayolları Genel Müdürlüğü), Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü (Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı, Deniz ve Kıyı Yönetimi Dairesi Başkanlığı, Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı), Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü, İzmir Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü), İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı temsilcilerinden İnceleme Değerlendirme Komisyonu oluşturulduğu, 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin 9. maddesi gereğince yöre halkının görüş ve önerilerini almak üzere 12.02.2015 tarihinde İzmir İli, Aliağa İlçesi, Çakmaklı Köyü, Köy Kahvesi'nde Halkın Katılımı Toplantısının gerçekleştirildiği, inceleme ve değerlendirmenin yapılması amacıyla 31.08.2015 tarihinde I. İnceleme Değerlendirme Komisyonu Toplantısının gerçekleştirildiği, 03.08.2015 tarihinde yapılan I. İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu toplantısında, çalışmaların eksik olduğuna kanaat getirildiği ve komisyonca eksik çalışmaların tamamlanarak ÇED Raporunun revize edilmesinin istendiği, komisyon tarafından son şekli verilen ÇED Raporunun 21.12.2015 tarihinde on (10) gün süre ile askıya çıkarıldığı, 19.02.2016 tarihli ve 58003700-220.01-E.3022 sayılı yazıya konu 4114 karar no'lu "ÇED Olumlu" kararı verildiği ve verilen kararın ÇED sürecinde yer alan tüm kurum/kuruluşlara bildirildiği, Aliağa Bölgesinde yapılan enerji yatırımlarının, bölgedeki diğer sanayi tesisleriyle birlikte planlanmadığı ve plan ölçeğinde değil parsel ölçeğinde enerji üretimi süreci doğduğu iddia edilmekte ise de söz konusu iddianın mesnetsiz olduğu, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı hazırlanmasının Bakanlığın Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında yer aldığı, söz konusu proje alanının, 30.12.2014 tarih ve 21137 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanmış İzmir- Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "termik santral" olarak tanımlanan bölge içerisinde yer aldığı, çevre düzeni planının 8.18.7.3. maddesinde katı, sıvı ve gaz halindeki yakıtlara dayalı enerji üretim tesislerinde, ilave yapılaşmalara ilişkin iş ve işlemlerin çevre düzeni planı kararlarına uyulması koşuluyla gerçekleştirilebilmesinin mümkün olacağı belirtilmiştir, Aliağa Bölgesinde yapılması planlanan söz konusu projenin parsel ölçeğinde değil en üst plan ölçeğinde değerlendirildiğinin ortada olduğu, enerji üretimine dayalı tesislerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenmesi aşamasında Bakanlığın üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirdiği, bununla birlikte planlanan enerji üretim tesisinin çevresel fayda maliyet analizlerinin de inceleme süreci içerisinde yapılmasının sağlandığı, İzmir ili Aliağa ilçesi sınırları içerisinde Horozgediği Mevkiinde kurulması planlanan İZDEMİR Enerji Santrali-II İkinci Ünite İlavesi Projesi kapsamında, atık ısı ve C02 yönünden küresel ve bölgesel etkilerin incelenmesi amacıyla Kümülatif Atık Isı ve C02 Yayılımı Modellemesi Raporunun hazırlandığı ve bunun nihai ÇED Raporu Ek-1 I 'de yer aldığı, dava konusu projeden kaynaklanacak atık ısı ve C02'ye bağlı sera gazı etkisinin kümülatif olarak küresel ve bölgesel bazda incelendiği, Kümülatif Atık Isı ve C02 Yayılımı Modellemesinin Raporun sonuç bölümünde; bölgede kurulması planlanan İZDEMİR Enerji Santrali-II ile işletmede olan İZDEMİR Enerji Santrali, Aliağa Enerji Santrali, HABAŞ DKCS Kapasite artışı projesi, Çakmaklı Doğalgaz Santrali ve SOCAR Power TES ve SOCAR Power TES-II gibi aynı bölgede birbirlerine yakın santraller olduğu, rapor içerisinde ayrı ayrı bölgedeki santrallerin incelendiğini ve her bir santralin küresel ve bölgesel iklim üzerine

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

katkılarının tablo halinde verildiği, yine ÇED raporunun sonuç bölümünde, santrallerin oluşturacağı toplam yüzey ısıtma gücünün değişik rüzgar hızlarında 3,7 MW ile 0,05 MW arasında olacağı, güneşin dünya genelinde ortalama ışınımsal gücünün (128 W/m²) ile santral kaynaklı ışınımsal gücü (0,0040 W/m²) arasındaki anlamlı fark olması nedeni ile bölgesel iklim üzerine olumsuz baskı beklenmediği yönünde değerlendirmelere yer verildiği, dava konusu proje hakkında Bakanlık tarafından yürütülen ÇED süreci içerisinde İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Bakanlık Mekanik Planlama Genel Müdürlüğünün de İnceleme Değerlendirme Komisyonu üyesi olarak görev aldığı, proje için seçilen yer özelinde yürürlükteki planlar dahilinde inceleme ve değerlendirmelerde bulunduğu, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Bakanlığa iletilen görüş yazısında, Aliağa'daki kuruluşların yoğunluğu, nitelikleri ve çevresel etkileri göz önüne alındığında bu bölgede yapılacak yatırımların çevresel etkilerinin, tüm bölgedeki sanayi kuruluşlarının çevresel etkileriyle birlikte ele alınarak değerlendirilmesinin gerekli olduğu, bölgenin mevcut kirlilik yükünün yüksek olması nedeniyle bu tesislerin kontrol sistemlerinin yüksek verimde çalıştırılması ve sürekliliğinin sağlanması gerektiğinin vurgulandığı, İzmir Büyükşehir Belediyesince de vurgulandığı üzere, dava konusu projenin planlandığı bölgenin hassasiyeti göz önünde bulundurularak, proje kapsamında kirlilik oluşumunu engellemeye ve gidermeye yönelik sistemler özelinde azami kontrol sistemleri geliştirilmeye çalışıldığı, ÇED raporuna göre; Kömür depolama ve taşıma sistemindeki ekipmanların otomatik kontrolü, izlenmesi ve başlatma, durdurma ve işletme durumlarının yönetimi için PLC (pnömatik taşıma) sistemi kullanıldığı, buhar türbini üzerinde acil durum kesme vanaları, türbin kontrol vanaları, geri dönüşsüz vanalar ve ara çekiş hatları bulunacağı, türbin kontrol sistemi için sayısal elektro-hidrolik kontrol kullanılacağı ve bu sistemin, türbinin aşırı hıza çıkmasını önlemek için otomatik türbin hız kontrolü özelliğine sahip olacağı, baca gazı yolu üzerinde 4 adet elektriksel alanı bulunan çift set Elektrostatik Filtre (ESF) kullanılacağı, ESF içinde tutulacak olan parçacıklar, elektrik alanlarının altında bulunan bunkerlere toplayacak olup, bu bunkerlerin depolama kapasitelerinin 4 saatten az olmayacağı, ESF ünitesinin kontrol sistemi, elektrik alanlarına uygulanan voltajı, elektrotların silkelene işlemini, kül bunkerlerinin sıcaklığını ve seviyelerini, damper pozisyonlarını vs. izleyip/denetleyip kontrol etmeye uygun olacağı, her bir elektrik alanındaki silkeleme işleminin başlatılması ve yürütülmesinin otomatik olarak ve belirli bir sırayla gerçekleştirileceği, kazana beslenen kömürün yanması neticesinde ortaya çıkan azot ve yanma havasındaki azot gazının yüksek kazan sıcaklığı sebebiyle oluşturduğu NOX bileşiklerinin baca gazından temizlenmesi için DeNOX Ünitesi kurulacağını ve DeNOX sistemi için Selective Katalitik Reaksiyon (SCR) yöntemi uygulanacağı, tesis uygulamalarında genel olarak SCR reaktörü, sıcaklığın katalitik DeNOx reaksiyonu için en uygun sıcaklığın bulunduğu, kazan ekonomizörü ve hava ön ısıtıcısı arasına yerleştirildiği, sistemin uygulamadaki verimliliğinin % 80-95 civarında gerçekleşeceği, proje kapsamında, proje alanı ve çevresinde oluşabilecek sorunlara çözüm getirebilmek, ÇED Raporu'nda çevresel etkileri tespit edebilmek, olumlu ve olumsuz etkileri belirleyebilmek ve değerlendirmek ve mevcut durumun tespiti amacıyla bir dizi çevresel etüt, ölçüm ve analiz çalışmaları yapıldığı, sonuç olarak, İZDEMİR Enerji Santrali-II İkinci Ünite İlavesi Projesi etki alanında, hava, su, toprak ve gürültü açısından mevcut kirlilik yükünün belirlenmesi amacıyla; 61 noktada hava kalitesine yönelik SO₂ ve NO_x ölçümü (60 gün sürekli), 8 noktada PM ölçümü (1 ay sürekli), 8 noktada çöken toz ölçümü (2 ay sürekli) - 8 noktadaki çöken tozda ağır metal analizi, 5 noktada gürültü ölçümü, 4 noktada toprak analizleri, 4 noktada deniz suyu analizleri yapıldığı, yapılan bu çalışmalar ile bölgedeki mevcut ortam havası, su ve toprak durumu gürültü projeksiyonunun net bir şekilde ortaya konduğu, projenin planlama ve tasarım çalışmalarının da mevcut durum ortam havası temel alınarak detaylandırıldığı, arazide

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

oluşabilecek tozlanmayı minimuma indirmek için emisyon kaynağında alınması gerekli tedbirlerin belirtildiği, işletmede olan enerji santrali ile ortak kullanılması planlanan kül depolama alanına hali hazırda depolama yapılmadığı, Atıktan Türetilmiş Yakıt, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği Ek-4'te belirtilen atıklar içerisinde alternatif hammadde sınıfında yer alan, santralin işletilmesi sırasında, yakma sonucu alternatif hammadde olarak oluşacak özel atıkların, yapı malzemeleri (alçıpan, çimento ve beton sanayinde) olarak kullanılmakta olduğu, çimento, beton ve alçıpan sanayine satılarak değerlendirildiği, işletmede olan enerji santralinden çıkan uçucu ve dip olmak üzere her iki külün ve alçıtaşının alternatif hammadde olarak değerlendirilebilirliğine ilişkin analizlerin yapıldığı ve ürün standartlarına uygunluğunun belirlendiği, satışının gerçekleştirilemediği durumda, kül ve cürufaların depolanması için Aliğa İlçesi, Horozgediği Köyü'nün yaklaşık 2,6 km güneyinde, Foça İlçesi Kozbeyli Köyü, Gölyüzü Mevkiinde bulunan Endüstriyel Atık Düzenli Depoladeniyma Sahasının kullanılacağına beyan edildiği, öngörülen bu sahanın 10.03.2008 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığınca onaylı "Manisa-Kütahya-İzmir Planlama Bölgesi" 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında "Tarım Alanı" olarak işlendiği ifade edilmekle birlikte, proje kapsamında yer alan tarım alanlarının tarım dışı amaçla kullanılması için, 19.07.2005 tarih ve 25880 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanarak yürürlüğe giren 5403 sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu" hükümleri gereğince, İzmir Tarım İl Müdürlüğü ve/veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan gerekli izinlerin alınacağına taahhüt edildiği ve söz konusu projeye ilişkin "Tarım Alanlarının Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" ile 5403 sayılı "Toprak Koruma Kanunu" çerçevesinde "Tarımsal Etüt" yaptırılmak üzere İZDEMİR Enerji Elektrik Üretim A.Ş. tarafından İl Tarım Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şubesi'ne müracaat yapıldığı, karasal ve sucul flora/fauna üzerine işletme aşamasında olabilecek etkiler ve alınacak tedbirlerin detaylı olarak açıklandığı, S02 Emisyonlarının Bitkiler Üzerine Etkisi, Asit Birikiminin Bitkiler Üzerindeki Etkileri, Toz Birikiminin Bitkiler Üzerine Etkileri, Karasal Fauna Üzerine Etkiler, Sucul Flora/Fauna Üzerine Etkiler ayrı ayrı değerlendirilerek, alınacak tedbirlere ve koruma önlemlerine yer verildiği, hali hazırda işletilen ve kullanılması planlanan denizden su alma sistemindeki su alma ağzında sucul faunanın soğutma sistemine sürüklenmesini önlemek amacıyla ızgaralar yerleştirildiği, ayrıca su alma hızının da oldukça düşük tutulduğu, İkinci Ünite İlavesi ile çekilecek olan suyun debisinin artacağını ancak bu akım hızının 0,30 m/sn değerini aşmaması nedeniyle deniz canlıları ve muhtelif rüsubatın borulara girmesinin engelleneceği, işletmedeki santralin kullandığı deşarj sisteminin ise, sürekli olarak izlenmekte ve deşarj kriterlerini sağlamakta olduğu, proje kapsamında, kirletici emisyonların önlenmesi/ azaltılması amacıyla planlanmış olan ESE, BGD, DeNOx (SCR) tekniklerinin, Büyük Yakma Tesisleri için Mevcut En İyi Teknikler Referans Belgesi (Integrated Pollution Prevention and Control Reference Document on Best Available Techniques for Large Combustion Plants-adopted July 2006)'nde önerildiği, modelleme çalışmasında, İkinci Ünite İlavesi'nden kaynaklanacak emisyonların yanı sıra, bölgede yapılması planlanan HABAİ Doğalgaz Kombine Çevrim Santrali, Çakmaklı Doğalgaz Santrali, SOCAR Power Termik Santrali, SOCAR Power Termik Santrali-II, PETKİM Buhar Üretim Tesisi ve STAR Rafinerilerinin kümülatif etkisinin de değerlendirilmek istendiği, bu sebeple söz konusu planlanan tesislerden kaynaklı emisyon bilgilerinin, projelerin ÇED Raporları içerisinde temin edildiği, modelleme çalışmalarının, İkinci Ünite İlavesi Projesi etki alanında planlanan enerji santrallerinin de göz önüne alınarak gerçekleştirildiği, dava konusu proje kapsamında, tesise ikinci bir ünitenin ilave edilmesiyle işletme aşamasındaki çevresel etkilerin uzun süreli ve kalıcı olabileceği öngörülerek projenin hava kalitesine etkilerinin değerlendirilmesi için tesis etki alanının tespit edildiği, baca yüksekliklerinin 50 (elli) katı yarıçapa sahip alanı olarak tanımlandığı, İkinci Ünite İlavesi Projesi için etki alanı, baca

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

merkez olmak üzere (180 m x 50) 9.000 m yarıçapında bir alan olarak hesaplandığı, raporda modelleme çalışmalarında güvenli tarafta kalmak adına etki alanı doğu yönünde 4 km daha uzatılarak 18 km x 22 km (396 km²)'lik daha geniş bir alan içerisinde kümülatif hava kalitesi modelleme çalışması gerçekleştirildiği, sonuç olarak; proje alanı ve çevresinde yapılan ve bu bölgenin hava kalitesini gösteren mevcut durum ölçümleri ile bölgede kurulması planlanan tesislerin hepsinin aynı anda tam kapasite ile çalıştığı durumda Hava Kirlenmesine Katkı Değerleri ve Toplam Kirlenme Değerleri incelendiğinde SKHKKY'nde belirtilen sınır değerlerin sağlanacağına görüldüğü, dünyanın değişik ülkelerinden ithal edilecek kömürlerin özelliklerinin birbirinden farklı olmasına karşın, kömür ithalatının 13.02.2015 tarih ve 88244947-010.06-2150 sayılı Genelgede yer alan Tablo 8.Termik Santraller İçin İthal Taşkömürü ve Linyit Özelliklerine göre yapılmasının zorunlu olduğu, söz konusu Kümülatif Hava Kalitesi Modellemesi raporuna göre, tüm alıcı ortam bütünü düşünüldüğünde, proje kapsamında yapılan ölçüm ve kümülatif modelleme çalışması sonuçlarına göre bölgede mevcut tesislere ilaveten İkinci Ünite İlavesi projesinin planlama aşamasındaki diğer tesisler ile birlikte çalışması durumunda mevcut hava kalitesinin SKHKKY Yönetmeliğinde tanımlanan 2024 ve sonraki yıllar sınır değerleri sağlayacağına öngörüldüğü, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL İZDEMİR ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş. DİLEKÇESİNİN ÖZETİ: Davacıların dava açma ehliyetlerinin bulunmadığı, davanın usul ve hukuka aykırı olarak açıldığı belirtilerek reddi talep edilmektedir.

MÜDAHİL ÇINAR MÜHENDİSLİK MÜŞAVİRLİK A.Ş. DİLEKÇESİNİN ÖZETİ: Hakları zarar göreceğinden dosyaya müdahil olarak katılmak istediklerini belirterek, davanın reddi talep edilmektedir.

TÜRKMİLLETİADINA

Karar veren İzmir 1. İdare Mahkemesi'nce; Mahkememizce verilen 20.06.2014 tarih E:2013/1536, K:2014/917 sayılı "davanın; davacılar İzmir Barosu Başkanlığı, Arif Ali Cangı, Berrin Esin Kaya, Orhan Bahadır Doğutürk, Recep Hisar ve Fırat Korkmaz yönünden ehliyet yönünden reddine; diğer davacılar yönünden ise dava konusu işlemin iptaline" ilişkin kararın, Danıştay Ondördüncü Dairesinin 24.05.2018 tarih, E:2017/4470, K:2018/4036 sayılı kararıyla Mahkememiz kararının ehliyet yönünden reddine ilişkin kısmının onanmasına, dava konusu işlemin iptaline ilişkin kısmının bozulmasına karar verildiği görülmekle, bozma kararına uyularak yapılan 05.10.2018 günlü ara kararımız uyarınca istenilen bilgi ve belgelerin dava dosyasına sunulduğu görülmekle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na 6545 sayılı Kanunun 18.maddesi ile eklenen 20/A maddesi uyarınca ivedi yargılama usulüne tabi olan dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; İzmir İli, Aliğa İlçesi, Horozgediği Köyü, Nemrut Caddesi Mevkiindeki İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan İzdemir Enerji Santrali-II (350MWe) İkinci Ünite İlavesi (350MWe/885 MWt) projesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 19.02.2016 tarih ve 4114 sayılı işlemiyle verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanununun "**Tanımlar**" başlıklı **2. maddesinde**, "Çevresel etki değerlendirmesinin, "Gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları ... ifade eder." hükmüne; "**Çevresel etki değerlendirilmesi**" başlıklı **10. maddesinde** de,

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

"Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

25.11.2014 günlü, 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin "**Tanımlar ve kısaltmalar**" başlıklı 4. maddesinde, çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı, " Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararı" olarak tanımlanmış; "**Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü**" başlıklı 6. maddesinde, "(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeleri için; ÇED Başvuru Dosyasını, ÇED Raporunu, Seçme Eleme Kriterleri uygulanacak projeler için ise Proje Tanıtım Dosyasını, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlara hazırlatmak, ilgili makama sunulmasını sağlamak ve proje kapsamında verdikleri taahhütlere uymakla yükümlüdürler. (2) Kamu kurum/kuruluşları, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi sürecinde proje sahiplerinin veya Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşların isteyeceği konuya ilişkin her türlü bilgi, doküman ve görüşü vermekle yükümlüdürler. (3) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. (4) Bu Yönetmelik hükümlerine göre karar tesis edilmeden önce, projenin gerçekleştirilmesinin mevzuat bakımından uygun olmadığı tespit edilirse, aşamasına bakılmaksızın süreç sonlandırılır." düzenlemelerine yer verilmiş; **Ek III**'te ise, "Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Formatı" verilerek, "**Projenin İnşaat ve İşletme Aşamasında Çevresel Etkileri ve Alınacak Önlemler**" başlıklı 3. Bölümde, "Projenin; a) Çevreyi etkileyebilecek olası sorunların belirlenmesi, kirleticilerin miktarı, alıcı ortamla etkileşimi, kümülatif etkilerin belirlenmesi, b) Sera gazı emisyon miktarının belirlenmesi ve emisyonların azaltılması için alınacak önlemler, c) Projenin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin azaltılması için alınacak önlemler ç) İzleme Planı (inşaat dönemi)" şeklindeki düzenlemeye yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümler uyarınca; çevresel etki değerlendirmesi ile gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlendiği, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin irdelendiği bir sürecin öngörüldüğü anlaşılmakta olup; Yönetmelik kapsamında yer alan bir faaliyet nedeniyle hazırlanacak ÇED raporunda, Yönetmelik ve Komisyon kararı doğrultusunda belirlenen genel ve özel formatlar uyarınca, projenin gerçekleştirileceği yer ile alternatif alanlar belirlenerek, projenin hizmet amacı, önem ve gerekliliği doğrultusunda seçilen yerin ve etki alanının çevresel özelliklerinin, projenin yaratacağı çevresel etkilerin ve alınacak önlemlerin tartışılması esastır.

Öte yandan, 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

20. maddesinde; "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez." hükmü yer almaktadır.

Anılan Yasa'nın 20. maddesinin amacının, gerekli tedbirler alınmış olsa bile, zeytinlik sahalarında ve bu sahalara 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarımsal sanayi işletmeleri hariç kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran ya da sayılan olumsuz sonuçlara yol açma ihtimali bulunan tesislerin yapılmasını ve işletilmesini önlemek olduğu açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; İzmir İli, Aliğa İlçesi, Horozgediği Köyü, Hayıtlıdere Mevkiinde yapılması planlanan "İzdemir Enerji Santrali-II '920,5 MW Isıl Güç/350 MWe' (Endüstriyel ve Tehlikeli Atık Düzenli Depolama dahil)" projesiyle ilgili olarak 17.06.2010 günlü, 1912 sayılı ÇED Olumlu kararının verildiği, davakonusu "İzdemir Enerji Santrali-II (350MWe) İkinci Ünite İlavesi (350MWe/885 MWt)" projesi ile anılatesise ünite ilavesi yapıldığı, "İzdemir Enerji Santrali-II '920,5 MW Isıl Güç/350 MWe" (Endüstriyel ve Tehlikeli Atık Düzenli Depolama dahil) projesiyle ilgili olarak verilen ÇED Olumlu kararının iptali istemiyle İzmir 2. İdare Mahkemesi'nin E:2015/1687 sayılı dosyasında dava açıldığı, yapılan yargılama sonucunda anılan Mahkeme'nin 16.12.2016 tarih ve K:2016/1594 sayılı kararıyla, dava konusu işlemin iptali yolunda verilen kararın Danıştay Ondördüncü 25.09.2017 günlü, E:2017/906, K:2017/4856 sayılı kararıyla; tesisin kurulacağı santral alanının arkeolojik sit alanı olarak tescilli olmadığı, İzmir II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 31.10.2008 günlü, 4303 sayılı kararı ile tesise ait soğutma suyu boru hattının denize ulaştığı 3. derece arkeolojik sit alanı olarak tescilli parseldekoruma amaçlı imar planı doğrultusunda uygulama yapılmasına izin verildiği, dava konusu proje alanının ÇED Olumlu kararından sonra yürürlüğe giren ve 09.07.2015 tarihinde onaylanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişiklikleri ile termik santral alanı olarak belirlendiği görüldüğünden, dava konusu işlemde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma mevzuatı ile İmar mevzuatına aykırılık bulunmadığı, ancak kül ve cüruf depolama alanını içeren imar planlarının iptali nedeniyle enerji üretim tesisine ait atık depolama alanının bulunmadığı, mevcut imar planları yönünden sakıncası bulunmayan başka bir taşınmazdatesise yönelikkül ve cüruf depolama alanı belirlenmeksizin verilen enerji üretim tesisine ilişkin ÇED Olumlu kararında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle onandığı, davakonusu "İzdemir Enerji Santrali-II (350MWe) İkinci Ünite İlavesine ilişkin ÇED Olumlu kararının iptaline ilişkin Mahkememiz kararının ise Danıştay Ondördüncü Dairesinin 24.05.2018 tarih, E:2017/4470, K:2018/4036 sayılı kararıyla; "...dava konusu enerji üretim tesisine ait mevcut imar planları yönünden sakıncası bulunmayan başka bir taşınmazdatesise yönelikkül ve cüruf depolama alanı belirlenip belirlenmediği hususu da araştırılarak, yürütülmesi istenilen faaliyetin, alanın niteliği, tarım alanları, su kaynakları, denize ve duyarlı yörelere etkisi, Nihai ÇED Raporunun yeterliliği ve raporda yer alan belirlemelerin çevreye ve ekolojik dengeye etkisinin tespiti amacıyla aralarında **çevre mühendisi, meteoroloji mühendisi, ziraat mühendisi olmak üzere**, tarafların iddiaları da dikkate alınarak gerekirse başka dallarda da öğretim üyeleri seçilerek oluşturulacak yeni bir bilirkişi heyetiyle, mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yapılarak uyumsuzluğun esası hakkında yeniden bir karar verilmesi..." gerektiği gerekçesiyle bozulduğu anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; Mahkememizin 05.10.2018 tarihli ara kararı ile davalı idareden ve müdahillerden "Dava konusu enerji üretim tesisine ait mevcut imar planları yönünden sakıncası bulunmayan başka bir taşınmazda tesise yönelik kül ve cüruf depolama alanı belirlenip belirlenmediğinin sorulmasına" karar verildiği, ara kararına verilen cevaplarda mevcut imar planları yönünden sakıncası bulunmayan başka bir

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

taşınmazda tesise yönelik kül ve cüruf depolama alanının belirlenmediğinin belirtildiği, ayrıca İzmir Enerji Santrali-II ilişkin ÇED olumlu kararının İzmir 2. İdare Mahkemesi'nin 16.12.2016 tarih, E:2015/1687, K:2016/1594 sayılı kararıyla iptal edilmesi üzerine davalı idare tarafından İzmir Enerji Santrali-II (Endüstriyel ve Tehlikeli Atık Düzenli Depolama Alanı dahil) Projesi için 22.03.2017 tarihli "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verildiği, anılan kararın iptali istemiyle İzmir Enerji Santrali-II (Endüstriyel ve Tehlikeli Atık Düzenli Depolama Alanı Dahil) Projesi ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen 22.03.2017 tarihli "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu" kararının iptali istemiyle İzmir 5.İdare Mahkemesi'nin 2017/1252 esas sayılı dosyasına kayden açılan davada, Mahkemece yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi neticesinde düzenlenen bilirkişi raporunda, dava konusu enerji üretim tesisinin atık depolama alanı olarak daha önce yürütmesi durdurulan planlarda belirlenen alan dışında başka bir alana dair bir bilgi veya belgenin dava dosyasında mevcut olmadığı hususuna yer verildiği, Mahkemenin 26.10.2018 tarih, K:2018/1383 sayılı "*Dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler, Mahkememizin E:2017/1077 sayılı dosyası için mahallinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonrasında hazırlanan bilirkişi raporları ve Danıştay 14. Dairesi'nin 25.09.2017 tarih ve E:2017/908, K:2017/4855 sayılı gerekçeli onama kararının birlikte değerlendirilmesinden, İzmir Enerji Üretim Tesisinin Termik Santral ve Kül-Cüruf Depolama Alanına ait 22.08.2011 tarihli İzmir İli, Aliağa ve Foça ilçeleri Termik Santral ve Kül-Cüruf Depolama Alanı 1/25.000 ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişiklikleri'nin, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 26.01.2015 tarih ve E:201/1067 sayılı kararı ile yürütmesinin durdurulduğu, yürütmenin durdurulması üzerine yapılan Termik Santral Alanı amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliklerinin 09.07.2015 tarih ve 11636 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı oluru ile yeniden onaylandığı, ancak tesisin kül ve cüruf depolama alanının konum ve sınırlarına ilişkin olarak yeni bir plan veya atık depolama alanı fonksiyonuna ayrılmış olan ve daha önce yürütmesi durdurulan planlarda belirlenen alan dışında başka bir alana dair bir bilgi veya belgenin dava dosyasında mevcut olmadığı, atık depolama alanının merkezine üç kilometreden daha az mesafede alanın güney doğusunda 25 dekar'dan büyük (2240 dekar) zeytinlik alanın bulunduğu, doğusunda da 25 dekardan büyük zeytinlik alanların devam ettiği bu nedenle söz konusu tesise ait atık depolama alanının konumunun 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı, Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20. maddesine aykırılık gösterdiği sonucuna varıldığından İzmir Enerji Santrali-II (Endüstriyel ve Tehlikeli Atık Düzenli Depolama Alanı dahil) projesi için verilen dava konusu 22.03.2017 tarihli "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır."* gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği görülmektedir.

Dava dosyasında bulunan bilgi ve belgelerin, Mahkememizin E:2016/466 sayılı dosyasında mahallinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonrasında hazırlanan bilirkişi raporu, Danıştay Ondördüncü Dairesinin 24.05.2018 tarih, E:2017/4470, K:2018/4036 sayılı kararında yer olan bozma gerekçeleri, aynı Dairenin 25.09.2017 tarih ve E:2017/908, K:2017/4855 sayılı gerekçeli onama kararı, İzmir 5.İdare Mahkemesi'nin 26.10.2018 tarih, E:2017/1252, K:2018/1383 sayılı dosyasında mahallinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonrasında hazırlanan bilirkişi raporu ile anılan Mahkeme kararı bir bütün olarak değerlendirildiğinde; İzmir Enerji Üretim Tesisinin Termik Santral ve Kül-Cüruf Depolama Alanına ait 22.08.2011 tarihli İzmir İli, Aliağa ve Foça ilçeleri Termik Santral ve Kül-Cüruf Depolama Alanı 1/25.000 ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişiklikleri'nin, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 26.01.2015 tarih ve E:201/1067 sayılı kararı ile yürütmesinin durdurulduğu, yürütmenin durdurulması üzerine yapılan Termik Santral Alanı amaçlı

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliklerinin 09.07.2015 tarih ve 11636 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı oluru ile yeniden onaylandığı, ancak tesisin kül ve cüruf depolama alanının konum ve sınırlarına ilişkin olarak yeni bir plan veya atık depolama alanı fonksiyonuna ayrılmış olan ve daha önce yürütmesi durdurulan planlarda belirlenen alan dışında başka bir alana dair bir bilgi veya belgenin dava dosyasında mevcut olmadığı, mevcut imar planları yönünden sakıncası bulunmayan başka bir taşınmazda tesise yönelik kül ve cüruf depolama alanı belirlenmeksizin verilen, dava konusu İzdemir Enerji Santrali-II (350MWe) İkinci Ünite İlavesi (350MWe/885 MWt) projesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 19.02.2016 tarih ve 4114 sayılı işlemiyle verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, önceki kararımızın onanan kısmı da dikkate alındığında dava kısmen iptal kısmen ehliyet ret şeklinde sonuçlandığından aşağıda dökümü yapılan ve davacılar tarafından yargılamanın ilk aşamasında katlanılan 6.567,05-TL yargılama giderinin, davacılar haklılık oranı olan 6/14 oranı uyarınca belirlenen 3.752,60-TL'si ile temyiz aşamasında ve Mahkememiz kararının bozulması üzerine yeniden yapılan yargılamada davacılar tarafından katlanılan ve aşağıda dökümü gösterilen 469,20 TL posta giderinden oluşan yargılama giderininve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 2.075,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından -ehliyetli olduklarına karar verilen- davacılarca ödenmesine, kalan yargılama gideri yönünden ehliyet ret kararı verilen davacılarca ilişkin Mahkememiz kararı kesinleştiğinden ayrıca hüküm kurulmasına yer olmadığına, müdahiller tarafından yapılan yargılama giderlerinin müdahiller üzerinde bırakılmasına, davanın ehliyet ret yönünden reddine ilişkin kısmı kesinleştiğinden davalı idare lehine yeniden vekalet ücretine hükmedilmesine yer olmadığına, haklarında ehliyet ret kararı verilen davacıların, müdahillerin ve davalı idarenin temyiz aşamasında yaptıkları yargılama giderlerinin kendi üzerlerinde bırakılmasına, posta gideri avansı ile keşif gideri avansından artan kısmın kararın kesinleşmesinden sonra ilgisine iadesine, 2577 sayılı Kanununun 20/A maddesinin 2. fıkrasının (g) bendi uyarınca, kararın tebliğ tarihinden itibaren **onbeş (15) gün** içerisinde Danıştay nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, 07/01/2019 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
AYTEN KÜÇÜK VATANSEVER	ALİ UĞUR	CAFER USLU
32662	165851	178505
	X	

YARGILAMA GİDERİ (DAVACILAR) :

Başvuru Harcı : 29,20 TL
Karar Harcı : 29,20 TL
Vekalet Harcı : 82,00 TL
YD Harcı : 48,10 TL
Keşif Harcı : 206,30 TL
Blrkş Üc+Yol G: 5.300,00 TL
Posta Gideri : 872,25 TL

T.C.
İZMİR

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1085

KARAR NO : 2019/15

TOPLAM :6.567,05 TL

YARGILAMA GİDERİ (DAVACILAR) :

Posta Gideri :469,20 TL

AZLIK OYU :

Mahkememizce, dava konusu enerji üretim tesisine ait mevcut imar planları yönünden sakıncası bulunmayan başka bir taşınmazda tesise yönelik kül ve cüruf depolama alanı belirlenip belirlenmediği hususu da araştırılarak, yürütülmesi istenilen faaliyetin, alanın niteliği, tarım alanları, su kaynakları, denize ve duyarlı yörelere etkisi, Nihai ÇED Raporunun yeterliliği ve raporda yer alan belirlemelerin çevreye ve ekolojik dengeye etkisinin tespiti amacıyla aralarında **çevre mühendisi, meteoroloji mühendisi, ziraat mühendisi** olmak üzere, tarafların iddiaları da dikkate alınarak gerekirse başka dallarda da öğretim üyeleri seçilerek oluşturulacak yeni bir bilirkişi heyetiyle, mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yapılarak bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile verilen dava konusu işlemin iptaline ilişkin çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye

ALİ UĞUR
165851